

7/16307

T.C.
TARIM VE KÖYİŞLERİ BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

Sayı : B.12.0.SGB.0.03-610-3738
Konu : Soru Önergeleri

22 Ekim 2010

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi: 12.10.2010 tarihli ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-25841 sayılı yazı.

İlgi yazı ekinde alınan, İzmir Milletvekili Selçuk AYHAN'a ait 7/16307, 7/16309, Adana Milletvekili Hulusi GÜVEL'e ait 7/16308, Afyonkarahisar Milletvekili Halil ÜNLÜTEPE'ye ait 7/16310, Gaziantep Milletvekili Akif EKİCİ'ye ait 7/16311, İstanbul Milletvekili Mehmet SEVİGEN'e ait 7/16312 ve Muğla Milletvekili Fevzi TOPUZ'a ait 7/16313 esas nolu yazılı soru önergelerine ilişkin Bakanlığımız görüşü ekte sunulmaktadır.

Bilgilerinize arz ederim.

Mehmet Mehdi EKER
Bakan

EKLER:

1. Görüş 7/16307, 7/16309 (4 sayfa)
2. Görüş 7/16308 (1 sayfa)
3. Görüş 7/16310 (1 sayfa)
4. Görüş 7/16311 (2 sayfa)
5. Görüş 7/16312 (2 sayfa)
6. Görüş 7/16313 (2 sayfa)

YAZILI SORU ÖNERGESİ

Önerge Sahibi

:Selçuk AYHAN

İzmir Milletvekili

Esas No

:7/16307

2 Eylül 2010 günü Dünya Gazetesinde 'Şap hastalığı pazarları kapattırıyor' başlıklı haberde; "Türkiye'nin değişik bölgelerinde 40'a yakın hayvan pazarının şap hastalığı nedeniyle belli sürelerle kapatıldığı; halen çok sayıda hayvan pazarının kapalı olduğu; ülkelerarası canlı hayvan ve hayvansal ürün ticaretini olumsuz etkileyen şap hastalığının büyük ekonomik kayıplara neden olduğu" yer almıştır,

"Edirne'den Kars'a kadar şap olmayan köy yok" diyen Banvit A.Ş.'nin kurucusu Vural GÖRENER; 50 yıldan bu yana Şap enstitümüz olmasına karşın bu hastalıkla mücadelede istenen sonucu alamadığımızı belirterek, "Halkımıza 22 liraya şaplı et yediriyoruz" açıklamasında bulunmuştur (Dünya, 31 Ağustos 2010).

'Hayvan alım ve satımının yapıldığı, hayvancılık sektörünün kalbinin attığı hayvan pazarlarının peş peşe kapandığını' söyleyen Dünya gazetesi yazarı Sayın Ali Ekber YILDIRIM; Tarım ve Köyişleri Bakanlığı koltuğunda veteriner hekim olmasına rağmen, hayvan hastalıklarıyla mücadelede hiçbir dönem bu kadar aciz içinde kalınmadığına vurgu yapmıştır (Ali Ekber YILDIRIM, Dünya, 31 Ağustos 2010).

Diğer yandan, Tarım Bakanlığının şap hastalığını kontrol altına almak üzere Avrupa Birliği'nin 65 milyon Euro'luk mali desteği ile 2008-2010 dönemini kapsayan 'Türkiye'de Şap Hastalığı'nı Kontrolü Projesi' başlattığı, bu proje kapsamında Trakya Bölgesinin şap hastalığından aşıli ari bölge ilan edildiği, bu bölgede şap hastalığının kontrol altına alındığı, Dünya Hayvan Sağlığı Teşkilatı (OIE) denetimi sonucunda Trakya'da şap hastalığı olmadığı rapor edildiği konu edilmiştir (Dünya, 2 Eylül 2010).

Ayrıca, Tarım Bakanlığından yapılan açıklamaya göre; "Türkiye'nin yer aldığı bölgenin özellikleri sebebiyle 2009 yılı Aralık ayından bugüne kadar yeni alt tipi kaynaklı hastalık sayılarında tedrici bir artış gözlenmekle beraber bu oranın, şapla mücadelede çok başarılı bir eşik kabul edilen yüzde 2'ye kadar gerilediği belirtilmiştir.

Yaşanan bu gelişmelerin ardından; Tarım ve Köyişleri Bakanı Sayın Mehdi EKER, 1 Eylül 2010 günü A.A.'ya yaptığı değerlendirmede; "bir miktar kurbanlık hayvan ithalatına imkan tanıyacak düzenleme yapıldığını" açıklarken 'Hastalık Edirne'den Kars'a kadar tüm köylere yayıldı' ifadesinin kesinlikle gerçeği yansıtmadığını söylemiştir. Bu bilgiler ışığında; **SORU 1)** 'Hastalık Edirne'den Kars'a kadar tüm köylere yayıldı' haberleri gerçeği yansıtmıyorsa, Edirne'nin Havsa ve Keşan ilçelerinde kurulan hayvan pazarlarının 9 Temmuz 2010'daki kapatılma gerekçesi nedir?

SORU 2) 'Şap ile mücadelede başarılı olduğu ve hastalığın yüzde 2'ler seviyesine geriletildiği' iddianız doğru ise, son üç ayda Edirne'den Kars'a kadar 40'a yakın hayvan pazarı hangi nedenlerle kapatılmıştır?

SORU 3) Bakanlığınız Tarım İl ve İlçe Müdürlüklerince 'şap hastalığı' nedeniyle kaç il ve ilçede hayvan pazarı kapatılmıştır? Bu pazarların kaç ruhsatlı hayvan pazarıdır?

SORU 4) Anadolu'dan Trakya'ya hayvan nakli hangi gerekçelerle yasaklanmıştır?

SORU 5) Et Balık Kurumunun ardından yerli ve yabancı özel şirketlere de hayvan ithalatı izni verilmesinin, yerli besicilerimizi nasıl etkileyeceği konusunda Bakanlığınızca yapılmış bir çalışma var mıdır?

SORU 6) Banvit A.Ş. yetkilisinin iddia ettiği üzere, yurttaşlarımızın 'şaplı et' yediği doğru mudur? Bu konu Bakanlığınızca araştırılmış mıdır?

CEVAP 1-2-3-4-5-6) Şap Hastalığı, ülkemizde var olmakla birlikte hastalık etkeni zaman zaman antijenik değişikliğe uğrayarak büyük salgınlara neden olmaktadır. 2010 yılının ilk çeyreğinde çıkan hastalık mihraklarında "O" tipi hastalık mihraklarının arttığı tespit edilmiş ve yapılan moleküler epimiyolojik incelemelerde, Şap hastalığı mihraklarından alınan marazi maddelerden elde edilen virusların %4-7 oranında bir antijenik değişikliğe uğramış olduğu tespit edilmiştir.

Hastalılığın yayılımında hayvan pazarlarının önemi büyüktür. Bu nedenle hastalığın yayılımının engellenmesi amacıyla hayvan pazarları kapatılmıştır.

Bilindiği üzere hastalık etkeni hayvan hareketinin yanı sıra hayvan ticareti yapanlar tarafından da taşınmaktadır. Anadolu'da hayvan pazarlarının bir kısmı kapatılınca hayvan ticareti yapanların Trakya'da faaliyetlerini sürdürebileceği, bu durumda hastalık etkeninin insanlar tarafından taşınması yolu ile hastalığın bölgeye bulaşabileceği riskini ortadan kaldırmak amacıyla hayvan pazarları gerekli görülen yerlerde kapatılmaktadır.

Bilindiği gibi Trakya Bölgesi, 25 Mayıs 2010 tarihinden itibaren Şap hastalığından ari bölge statüsü kazanmış ve ilan edilmiştir. Bu nedenle söz konusu bölgeye şap hastalığına duyarlı canlı hayvan sevklerine yasaklama getirilmemiş ancak hayvan nakillerine ait 2010/7 ile 2010/13 nolu genelgeler ile gerekli düzenlemeler yapılmıştır.

Ari bölgeleri oluşturmak ve bu statüyü korumak için aşılama, kordon, karantina gibi tedbirlerin yanı sıra doğal engellerinde önemli bir yer tuttuğu bilinmektedir. Ayrıca bölgeye hayvan girişinin belirli usullerle yapılması önem arz etmektedir.

Bununla birlikte, Ülkemizde besiciliğin geliştirilmesi amacıyla;

- Bakanlığımızca tarımsal destekler içerisinde hayvancılığa ayrılan pay yıllar itibariyle devamlı arttırılmıştır. 2002 yılında 1.868.000.000 TL olan tarımsal destek bütçesinden hayvancılığa 83.000.000 TL (%4,4) pay ayrılmış iken, 2010 yılında 5.605.000.000 TL olan tarımsal destek bütçesinden 1.251.536.000 TL (% 22.3) ayrılmıştır.
- Yetiştiricilerimize; anaç sığır- manda, suni tohumlamadan doğan buzağı, damızlık koyun-keçi, kaba yem üretimi, tazminatlı hayvan hastalıkları, hastalıktan ari işletme, hayvan hastalıkları ile mücadele, programlı aşı uygulamaları ile akredite veteriner hekim konularında destekleme ödemeleri yapılmaktadır.
- Bakanlığımızca damızlık hayvan ithalatına, 01.08.1999 tarihinden itibaren en az 100 baş ve 03.08.2010 tarihinden itibaren de en az 50 baş kapasiteli işletmelerin damızlık düve ihtiyaçları, gerekli inşaat, makine ve diğer yatırımlarını tamamlamaları halinde izin verilmektedir.
- Kırmızı et sektöründe yaşanan gelişmeler üzerine Bakanlığımızca; üreticinin korunması için karkas standardı getirilmiş, 1 Ağustos 2010 tarihi itibari ile ülke genelinde Ziraat Bankası ve Tarım Kredi Kooperatifleri aracılığı ile hayvancılık yapan yetiştiricilere düşük faizli ve faizsiz işletme ile yatırım kredisi kullanılmaktadır. Faiz indirim oranları ise; süt sığırcılığı (işletme), damızlık düve yetiştiriciliği (işletme-yatırım) konularında % 60; damızlık etçi sığır yetiştiriciliği (işletme), küçükbaş hayvan yetiştiriciliği (işletme), büyükbaş hayvan besiciliği (yatırım), küçükbaş hayvan besiciliği (işletme-yatırım) konularında % 50; süt sığırcılığı (yatırım), damızlık etçi sığır yetiştiriciliği (yatırım), büyükbaş hayvan yetiştiriciliği (yatırım), küçükbaş hayvan yetiştiriciliği (yatırım) ve büyükbaş hayvan besiciliği (işletme) konularında ise % 100 olarak uygulanmaktadır.
- Doğu Anadolu Bölgesinde etçi ve kombine ırklarla, Güneydoğu Anadolu Bölgesinde ise sütçü ırklarla kurulacak 50 baş üzeri ve kapasiteye sahip damızlık işletmelerine inşaat için %30, makine ve hayvan alımında ise %40 oranında hibe desteği uygulaması başlatılmıştır.
- Bakanlığımızca, Sığırlarda suni tohumlama, Önsoykütüğü-soykütüğü, Döl kontrolü faaliyetleri, Küçükbaş hayvancılığın ıslahı, Mera ve yem bitkileri üretimini geliştirme, Yetiştirici-üretici örgütlerinin kurulması, Hayvan hastalıkları ile mücadele, Hayvan gen kaynakları ve Sürdürülebilirliğinin sağlanması projeleri halen uygulanmaktadır.
- Ulusal Et Konseyi kurulmuştur.
- Trakya bölgesi hastalıklardan ari bölge ilan edilmiştir.
- Damızlık koyun-keçi kayıt sistemi (DKKS) kurulmuştur.
- Yapılan ıslah çalışmaları neticesinde birim hayvan başına göz ardı edilemeyecek kadar verim artışları sağlanmış, bu kapsamda 2009 yılında hayvan başına ortalama et verimi 2002 yılına göre % 17 artışla 217 kilograma, toplam sığır varlığımız içinde kültür ve kültür melezi oranı ise aynı dönemde % 63 den % 76 ya yükselmiştir.